

Pullistuksen Pummari muistelee - osa 1: Rallia reittiviivalla (1972-73)

Suunnistusurani alkua on hieman hankala hahmottaa, koska kuulun Pullistuksen ensimmäisiin kolmannen polven pihkaniskoihin. Ukin (Veikko), isän (Erkki), äidin (Anneli) ja tädin (Anja) matkassa on koluttu suunnistuskilpailuissa jo vaippaikäisestä lähtien. Jos ei lasketa mukaan pihasuunnistuksia, ensimmäinen 'oikea' suunnistuskilpailuni oli Lannevedellä 13.7.1972 isän järjestämässä sarjakilpailuissa reittiviivaradalla. Tätä ennen olin kuitenkin kerinnyt harjoitella kyseistä jaloa lajia parikin kertaa. Ensimmäinen kerta taisi olla samana keväänä Pönttövuoren maisemissa, missä isä järjesti opettajatovereineen (asuimme tuolloin Lievestuoreella) suunnistuksia. Tuossa harjoituksessa isä kuljetti minua ja Lauri-veljeä teitä ja polkuja pitkin ja aina jossain kohtaa kysyi, missä ollaan kartalla. Toinen kerta oli kesäkuussa Pajupuron koululla Sisä-Suomen rastipäivillä, missä saimme Heikki-serkun kanssa kiertää reittiradan varsinaisen kilpailun jälkeen. Vaikka reittiä ei ollut merkitty karttaan, satuimme saamaan yhden rastin kohdalleen. Se oli valitettavasti kuitenkin väärä rasti, olimme onnistuneet sijoittamaan ykkösen viimeisen rastin paikalle. Mutta se ei silloin niin harmittanut, koska päätehtävämme oli toimia läheteinä ja juoksuttaa tuloskortteja kilpailukansliasta tulostaululle mahdollisimman nopeasti. Lanneveden sarjakilpailussa onnistuin hieman paremmin eli saamaan kaikki rastit kohdalleen. Sijoituksena oli kunniakas neljäs yhtä monesta osallistujasta. Siihen aikaan ei tainnut reittiviivaa olla mukana kovinkaan monessa sarjakilpailussa, koska kyseinen suoritus ja kesän ainoaksi suunnistuskilpailukseni, mistä on tulos säilynyt jälkipolville.

Kesäkuussa 1973 koitti ensimmäisen kansallisen kilpailun vuoro Petäjävedellä. Muistan että reitti oli aika heikosti merkitty maastoon ja Lauri taisi jossain kohtaa jopa eksyä reitiltä. Minulla ei ollut suurempia ongelmia ja sijoituin peräti viidenneksi ja sain palkinnoksi ongensiiman ja -koukun. Heikki oli seitsemäs ja sai lautasen, mikä vähän jälkeinpäin jäi harmittamaan. Heikki oli jo tuolloin fiksumpi tekemään valintoja. Aikaisemmin talvella Heikki oli voittanut latusuunnistuksen piirinmestaruuden M10-sarjassa Jyväskylässä, itse en syystä tai toisesta ollut kilpailussa mukana. Heikki oli kuitenkin niin kova hiihtäjä, että tuskin olisin hänelle pärjännyt. Seuraavat kansalliset olivat Sisä-Suomen rastipäivät heinäkuussa. Ensimmäinen osakilpailu oli Viitasaarella, missä sijoituin neljänneksi. Tuohon aikaan reittiviivasuunnistus oli melkoista rallia ja yleisin kysymys maalissa olikin: ”Montako ohitit?” Pärjäsin tuohon aikaan melko hyvin ratajuoksuissa, mutta edellä lähtenyt kaveri en saanut millään kiinni, vaikka tein rasteilla neulanpistot vikkellästi. Toisessa osakilpailussa Karstulassa olin kolmas ja sain palkinnoksi Tapani Kuninkaan kirjan 'Ufoja Suomen taivaalla'. Se oli niin jännittävää luettavaa, että pimeällä ei uskaltanut kirjaa avata, ettei tullut painajaisia. Viimeisessä osakilpailussa Kekkilässä tuli viides sija ja yhteistuloksissa olisin ollut kolmas, mikäli sellaisia olisi nuorimpien sarjoissa tuolloin laskettu. Se kaveri, jota en Viitasaarella saanut kiinni, voitti kaikki osakilpailut 0 virhemillillä. Kilpailun jälkeen rohkaisin mieleni ja menin juttelemaan tämän ihmismiehen kanssa. Hän oli Olli Ranta Porin Tarmosta ja minua vielä vuotta nuorempi. Myöhemmin tosin kävi ilmi, että en ihan turhalle miehelle hävinnyt. Olli voitti juniorisarjoissa useita suomenmestaruuksia ja esiintyi maajoukkueessakin. Toinen kaveri, jolle hävisin kaikkina kolmena päivänä oli JKT:n Timo Mäkelä, tuleva suomenmestari hänkin. Enpä tiennyt myöskään sitä, että vuoden 1973 rastipäivät jäivät urani huippusuoritukseksi. Loppu olikin pelkkää alamäkeä ja tarinan voisi oikeastaan lopettaa tähän. Mutta koska muutama hauska pummi saattaisi jäädä dokumentoimatta, jatkan yleisön pyynnöstä.

Jukolan viesti oli jo tuolloin vuoden kohokohta ja kilpailut järjestettiin 1973 Hämeenlinnan seudulla. Kirjapainoalan lakon takia karttoja ei saatu painettua ajoissa ja kilpailukeskus jouduttiin siirtämään Räyskälästä Miemalaan. Olimme liikkeellä isän ja Paakku-Lassen kanssa ja parkkipaikalta oli useamman kilometrin matka majoituspaikalle. Muistan että isä ja Lasse kantoivat tavaroita riu'un varassa. Ylimääräiset vehkeet kuten neppiautot jouduimme Laurin kanssa jättämään parkkipaikalle. Yöllä alkoi lisäksi sataa, että kilpailua tuli seurattua lähinnä teltasta käsin. Viereisessä teltassa oli Lappeen Riennon porukkaa ja muistan, että siellä uhottiin "Nyt tais pamahtaa!", kun joukkue oli kahden osuuden jälkeen vielä toisena. Kolmannella osuudella tipahtivat kuitenkin jo ynnämuiden joukkoon. Pullistus taisi tippua kärjen kelkasta jo avausosuudella. Meillä oli Laurin kanssa vakaa aikomus valvoa koko yö. Paakku-Lasse ei tätä uskonut ja lupasi molemmille 50 penniä, jos pystymme moiseen urotekoon. Kolmannella osuudella alkoi sitten jo vähän raukaisemaan ja Paakku-Lasse houkutteli ovelasti: "Laittakaa siihen vähän pötkörölleen." Niinpä seuraava muistikuva olikin se, kun Seppo Väli-Klemelä toi Angelnien Ankkurin voittajana maaliin. Koko yön valvominen onnistui ensimmäisen kerran vasta Ruokolahdella, mutta se on kokonaan toinen tarina.

- EAV